

A stratégia keretei

A tájékoztató kiadvány a
„Helyi foglalkoztatási együttműködések Fejér megye területén” című, **TOP-5.1.1-15-FE1-2016-00001** azonosítószámú projekt keretében készült az Európai Unió és Magyarország társfinanszírozásával.

Jelen kiadvány tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió álláspontját.

Kiadja:
Fejér Megyei Önkormányzat
Paktum Iroda
Székesfehérvár, 2017

Grafika: Enigma 2001 Kft.
Nyomás: Alto nyomda, Székesfehérvár
Készült 500 példányban.

A Fejér Megyei Önkormányzat, a Fejér Megyei Kormányhivatal és az Echo Innovációs Műhely által koordinált „Foglalkoztatási-gazdasági együttműködések és szolgáltatások fejlesztése Fejér megyében” pályázati program célja, hogy a megyei szintű foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések keretében, programszerű, integrált, a megye egészére kiterjedő gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztési stratégiát megalkotva olyan képzési és foglalkoztatási program valósuljon meg, mely szolgáltatásaival és pénzügyi eszközeivel fenntartható módon járuljon hozzá a megyében lévő járás gazdaságának fejlődéséhez és a területi hátrányok csökkentéséhez.

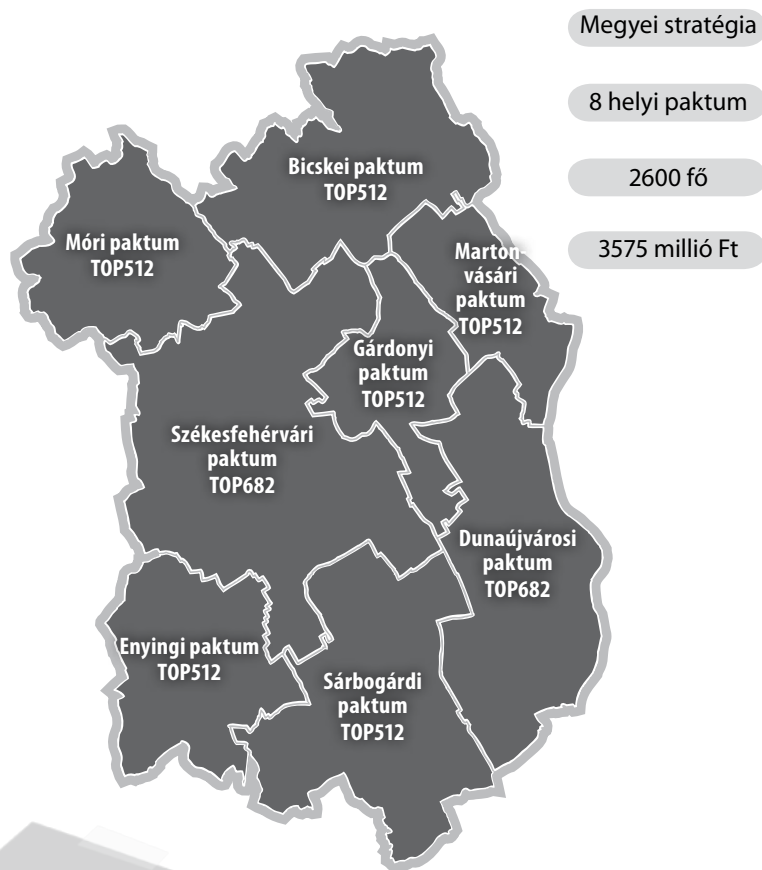
2016. november 23-án az önkormányzati, kormányzati, érdekképviselői, szakmai szolgáltató, oktatási valamint gazdasági szférát és a fejlesztési ügynökségeket reprezentáló partnerség alakult Fejér Megyei Gazdaságfejlesztési és Foglalkoztatási Fórum néven, mely megyei ernyőszerzetként felelős a stratégia kidolgozásáért és jóváhagyásáért.

Fejér megye foglalkoztatási stratégiáját megalapozó kutatási, felmérési munka részeként összegyűjtésre kerültek a korábbi években készült helyi, megyei és térségi elemzések, alapozó dokumentumok, ágazati stratégiák és fejlesztési dokumentumok. Ezen túlmenően a megyei foglalkoztatási stratégia szakmai és társadalmi legitimitását a Fejér Megyei Kormányhivatal naprakész nyilvántartásai, trendelemzései, az álláskereső profilíng módszerrel történő elemzésének alkalmazása, a megye releváns munkaerő-piaci szereplőinél tett látogatások valamint a foglalkoztatásban érintett közel 80 fő szakértő és intézményi partner bevonása és részvétele adja.

Mind a tervezés folyamata, az alkalmazott stratégiai programozási módszer, mind pedig annak szervezeti aspektusa a partnerség elvét tükrözi és támogatja. Azt szolgálta és szolgálja, hogy Fejér megye számára szakmailag és társadalmilag legitim tervdokumentum álljon rendelkezésére az elkövetkező időszakban a foglalkoztatási problémák kezelésére.

Jelen programmal egy időben tervezett és időben átfedésben zajló TOP-6.8.2 projektek (Dunaújváros és Székesfehérvár) beavatkozási területét a megyei jogú városok várostérsége vonatkozásában határozták meg a járási szintű területi lehatárolást alkalmazva. A TOP-5.1.2 projektek a helyi foglalkoztatási-gazdasági együttműködések és szolgáltatások fejlesztésére szintén járási szintű területi lehatárolást alkalmaztak, lefedve a megye megyei jogú várossal nem rendelkező hat járását. Tekintve, hogy a Fejér Megyei Gazdaságfejlesztési és Foglalkoztatási Fórum megyei ernyőszerve-

zetként tartalmazza mind a nyolc járás foglalkoztatási paktumainak delegáltjait is, valamint figyelembe véve a megye egészére kiterjedő hatáskört, a Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia lefedi Fejér megye egészét. Ennek megfelelően jelen stratégia esetében a beavatkozási terület Fejér megye közigazgatási területe beleértve a dunaújvárosi, székesfehérvári, sárbogárdi, bicskei, enyingi, martonvásári, gárdonyi és móri járásokat egyaránt.

FEJÉR MEGYE
 Terület: 4 358 km² Népesség: 430 136 fő
 Járások száma: 8 db Települések száma: 108 db

Korábbi partnerségek

Az Európai Unióban már évtizedek óta legjobb gyakorlatként számon tartott területi foglalkoztatási megállapodások a szubszidiaritás elve mentén, a lehető leghatékonyabb eredményeket biztosító helyi szinten létrejött többszereplős együttműködések, melyek elsődleges célja az adott térség gazdaságának fellendítése, foglalkoztatási szintjének növelése és a lakosság életszínvonalának növelése. Az Európai Unióban a térségi foglalkoztatási partnerségek története az 1980-as évekre nyúlik vissza, ekkor fogalmazódott meg először a helyi szereplők jelentősége a komoly problémákat okozó magas munkanélküliség kezelésében. 1993-ban az EU Fehér Könyve (White Paper) megfogalmazta a „Foglalkoztatás, növekedés, versenyképesség” fő célkitűzéseit, melynek következtében 1997-ben az Európai Bizottság az ún. területiális foglalkoztatási paktumok (TEP-ek) (más néven térségi, helyi foglalkoztatási partnerségek; foglalkoztatási megállapodások, egyezmények) létrehozását ösztönözte.

Ebbe a folyamatba illeszkedett a 2000-es évek közepén Magyarországon elindított területi foglalkoztatási megállapodások rendszere, mely az EU-s modell alapján képzelte el a munkaerő minőségének és foglalkoztathatóságának javítását, illetve munkaerő-piaci hátrányok csökkentését, másrészt a régiók fejlődési potenciálját biztosító munkaerőminőség és tudás fejlesztését. A 2007-ben megalakult Fejér Megyei Foglalkoztatási Paktum is a területi sajátosságokra építve a fejlettségbeli különbségek mérséklését célozta a helyi gazdasági, önkormányzati és civil szereplők összefogásával, a tervezett programokkal, a munkaerő-piaci részvételben és jövedelmekben megmutatkozó különbségeket pedig a munkaerő foglalkoztathatóságának, minőségének, termelékenységének és versenyképességének javításával kívánta csökkenteni.

A második Fejér megyei paktum projekt 2012-2014 között zajlott, az akkori pályázat a Fejér megyei foglalkoztatási együttműködés által kidolgozott, a megyei foglalkoztatáspolitikai célok elérését segítő akciótervek egyes projektelemeinek megvalósítását segítette a szakmai szolgáltatások biztosításával annak érdekében, hogy a Fejér megyei foglalkoztatáspolitikai alakításában részt vevő szervezetek kapacitása növekedjen, hatékonysága javuljon. Az elkészült fejlesztési és beavatkozási tervek jelentős része azonban nem tudott megvalósulni a rendelkezésre álló anyagi erőforrások hiánya miatt. A pályázat akkor a helyi foglalkoztatási helyzet javítását alapvetően a forprofit és nonprofit vállalkozások kapacitásának fejlesztésén, a nyílt munkaerőpiac és a szociális gazdaság foglalkoztatási potenciáljának erősítésén keresztül a helyi és nemzeti akciótervek (Fejér Paktum stratégia, Fejér megyei fejlesztési tervek, Wekerle Terv) prioritásai mentén képzelte el így illeszkedve a helyi szükségletekhez és lehetőségekhez.

Fejér megyében volt egy harmadik korábbi paktum projekt is, a megyeszékhely, Székesfehérvár vonatkozásában 2007-ben a ROP 3.2.1 intézkedés keretén belül nyert támogatás nyomán alakult meg a Munkaerőpiaci Partnerség Székesfehérvár (MUPSZ) együttműködés. Az akkori becslések alapján a szakértők azt valószínűsítették, hogy foglalkoztatottság magas szintje esetén az emberek vagyonosodása, megtakarítási lehetőségeik nőnek, és a beruházói kedv is erősebbé válik. A beruházások fejlesztéseket jelentenek, amelyek a gazdaság stabil növekedését és a helyi társadalom individuális biztonságát teremtik meg. Erre az idő rácsafolt, az elmaradt gazdasági szerkezetváltás következtében a térség ipara továbbra is csak mennyiségi és nem minőségi bővítést indukált, s mára már munkaerőhiány van a várostérségben, az általános életszínvonal erősen kétarcúvá vált, a foglalkoztatás magas szintje nem hozta magával az emberek vagyonosodását és a magasabb hozzáadott értékű beruházások bővülését.

Rövid helyzetelemzés

A rendszerváltást követő gazdasági-társadalmi átalakulás eredményeként Fejér megyében a gazdasági növekedés, -potenciál és a magas szintű feldolgozóipar, az ipari termelés kiemelkedő helyszíne lett Magyarországon, ugyanakkor az olcsó, ipari munkaerőre alapozott gazdasági fejlődés hosszú időre konzerválta is a megye fejlettebb térségének gazdasági szerkezetét, míg a belső perifériák esetében a stagnálás, bizonyos területeken és ágazatokban pedig kifejezetten recesszív folyamatok indultak. A megye egésze tekintetében igaz, hogy a 2009 óta elindult foglalkoztatás bővülése jellemzően mennyiségi eredményeket ért el, a minőségi áttörést, az innováció megjelenését, a kvalifikált munkavállalók térnyerését és a magasabb hozzáadott érték előállítására felkészítő elmozdulást a gazdasági szerkezetváltás hiánya erősen késlelteti. Közeli 20 év után a változás e téren is megindult, elsősorban a megyeszékhelyet elérte a negyedik ipari forradalom előszele, mely új kihívásokat generál a munkaerőpiac és a gazdaság egésze számára is, tovább diverzifikálva a megye gazdasági és foglalkoztatási helyzetét.

Jelenleg egyszerre van jelen a megyében a gazdaságból akut módon hiányzó munkaerő pótlásának igénye és az alacsony képzett, munkaerőpiaci integrációt igénylő álláskeresői kör, a foglalkoztatók és az innováció hiánya, a barnamezős beruházásban felhasználható ingatlanok „bősége”. A várható folyamatok tekintetében meg kell küzdeni a szakképzés átalakulásának kihívásaival, a rövid távon hiányzó munkavállalók pótlásának kérdésével, a hosszabb távon várható ipari digitalizáció miatti munkaerőfelesleg foglalkoztatásával és a tartósan leszakadó rétegek foglalkoztathatóságának javításával. A leginkább munkaerőhiánnyal küzdő szektor a megyében a feldolgozóipar, képzettség szempontjából információs, tudományos és műszaki tevékenység végzésére keresnek a munkáltatók leginkább diplomás munkavállalókat. Az álláskeresőket szakképzés nélkül, nekik a felnőttképzés nyújthat megoldást.

Legfontosabb kihívások, kihívást jelentő hatások:

- a magasabb hozzáadott értékű beruházások ösztönzése, az ipari termelés teljesítményének növelése a munkaerő hatékonyságának, termelékenységének fejlődése a technológia váltás valamint az innovációs képességek hatékonyabb kihasználásával
- a munkaerőpiaci szolgáltatásokkal kapcsolatos igények jelentősen átalakultak, diverzifikálódtak és egyben növekednek is a megyében, miközben az inaktív társadalmi csoportok munkaerőpiaci integrációját segítő szolgáltatások száma és az elérhető – kapcsolódó – humán szolgáltatásokhoz való hozzáférhetőség szűkült
- a megyei jogú városokban és az autópályától északra fekvő, hagyományosan fejlettebb településeken a helyi munkaerőpiacra bevonható munkaerő-tartalék erősen korlátozott, a korábbiaknál sokkal időigényesebb és komplexebb feladat a munkaerőpiaci integrációs folyamat megvalósítása
- a megyeszékhely munkaerő-elszívó hatása érződik a megyén belül, így a megyeszékhely túlzottan befolyásolja a többi település humán erőforrás-fejlesztési lehetőségeit
- az iparfejlesztés helyi támogató környezetének átalakítása a negyedik ipari forradalom által generált új minőségi szükségleteknek megfelelően elsősorban a nagyvárosokhoz kapcsolódó térségekben, a versenyképes termékek előállítására képes munkaerőigény biztosítása
- a befektetés-ösztönzés társadalmi, infrastrukturális és humán erőforrás környezetének segítése, az élelmiszeripar potenciáljának növelése különös tekintettel a megye déli térségeiben
- a szociális gazdaság kiteljesedésének támogatása, a társadalmi vállalkozások inkubációja és továbbfejlesztése, a meglévő társadalmi vállalkozások fenntarthatóságának segítése, munkavállalóik nyílt munkaerőpiacra való tranzitálásának fokozása
- a városok és térségeik (mikrorégiók) organikus fejlődésének támogatása, a területi egyenlőtlenségek csökkentése, a helyi identitás és önfenntartó képesség növelése, a helyi gazdaság társadalom és gazdaságformáló szerepének újra felfedezése, bővülésének és hálózatosodásának támogatása
- az iparvállalati koncentrációból fakadó kockázatok csökkentése, megyén belüli diszlokáció támogatása, a középvállalkozások erősítése
- a megye termőhelyi adottságai, termelési hagyományai révén jelentős potenciállal rendelkezik mind a minőségi tömegtermelésre, mind a részpiacokat kiszolgáló magas minőségű termékek előállítására, mindez lehetőséget nyújt a megyén belül egyes térségek és kisvárosi központok gazdaságának újraintegrálására, amennyiben jó minőségű élelmiszer-

ipari alapanyagtermelésre és feldolgozásra képes munkaerő rendelkezésre áll

- vállalati elvárás a megyében, hogy a felsőoktatásból kikerülő fiatalok az adott szakterületre vonatkozó szakmai tananyag mellett a vállalatnál hasznosítható egyéb készségekkel és képességekkel (vezetési képesség, vállalatirányítási ismeretek, vállalati kultúra) is rendelkezzenek, melyek a kooperatív és duális képzési programok kiterjesztésével fokozhatók
- a helyi fejlesztési tervek szerinti tematikusan fókuszált turisztikai termékstruktúra (fesztivál, gasztronómiai, vallási turizmus, az aktív, a falusi és az agroturizmus, az egészség-, az örökség és kulturális turizmus) kialakítására, piacra bevezetésére képes munkaerő és a fenntartható szolgáltatásainak speciális humán erőforrás biztosítása a munkahelyhez kötött képzési programok alakításával és a szezonális munkaerőszükséglet ingadozásának kezelésével

Jövőkép

Adottságai és az általános fejlődési trendek alapján Fejér megye megfelelően felkészült beavatkozások nyomán joggal fogalmazhat meg egy kedvező, sokszínű gazdasági hagyományaira és meglévő humán erőforrására épülő középtávú jövőképet, mely meghatározza a 2014-2030 közötti kapcsolódó fejlesztések irányát is:

FEJÉR MEGYE VONZÓ TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI KÖRNYEZETKÉNT, FENNTARTHATÓ HUMÁN ERŐFORRÁSSAL, INNOVATÍV IPARRAL ÉS SOKSZÍNŰ SZOLGÁLTATÁSSAL SEGÍTI ELŐ AZ ELTÉRŐ IGÉNYŰ ÉS HELYZETŰ VÁROSTÉRSÉGEK ÉLETMINŐSÉGÉNEK FEJLŐDÉSÉT.

Innovatív iparral és sokszínű szolgáltatással segíti elő, azaz:

- támogatja az elmaradt gazdasági szerkezetváltás megvalósulását,
- eszközeivel segíti a beruházások hozzáadott értékének növelését, a tudásintenzív iparágak és szolgáltatások megjelenését,
- gazdasága nyitott az új technológiák irányába,
- felkészült az „okosgyárak” megjelenésével kapcsolatos helyi problémák kezelésére,
- elemzi és proaktívan kezeli a gyártási folyamatok digitalizációjának hatását a helyi gazdasági, társadalmi és környezeti folyamatokra,
- támogatja a K+F szolgáltatások és az alacsony diszlokációs költségű iparágak helyi ökoszisztémává való szervezését,

- szélesíti, de egyben fókuszálja a turisztikai termékstruktúrát,
- mezőgazdasága felkészült mind a minőségi tömegtermelésre, mind a részipacokat kiszolgáló magas minőségű termékek előállítására.

Fenntartható humán erőforrással bír, azaz:

- átképzési, továbbképzési és szakképzési programokkal segíti a munkavállalói kör megújulását,
- a technológiai váltások miatt felszabaduló munkaerőt új kompetenciákhoz segíti az új munkakörök betöltése érdekében,
- igyekszik mindenkit visszavezetni a munka világába, bővíti és szélesíti a szociális gazdaság keretei
- felkészíti a munkavállalókat és a foglalkoztatókat a többgenerációs munkaszervezetekhez való alkalmazkodásra, elősegíti a többgenerációs munkaszervezetek belső tudásbázisában rejlő előnyök kiaknázását
- elősegíti a munka társadalmi értékének széles körű elterjesztését a konstruktív életvezetés alapjainak megfelelően,
- továbbfejleszti a gyakorlati munkahelyhez kötött kooperatív és duális képzési modelleket.

Eltérő igényű és helyzetű várostérségek életminőségét fejleszti, azaz:

- kiemelt ügyként kezeli a megyén belüli területi egyenlőtlenségek feloldására való képesség növelését, a belső perifériák munkahelyteremtő és megtartó képességének növelését,
- figyelembe veszi a megye különböző járásainak eltérő fejlettségét és diverzifikált fejlődési lehetőségeit,
- nem településekben, hanem szervesen együtt élő, organikusan fejleszteni kívánó várostérségekben gondolkodik, ahol a város és vidéke együttesen lehet csak sikeres
- törekszik a kisvárosi központok gazdaságának újraintegrálására,
- a munkaerőpiac szereplői együttműködők és szervezett formában, esetenként közös akcióprogramokon keresztül segítik a helyi foglalkoztatási célok elérését,
- támogatja a helyben lévő munkaerő helyi foglalkoztatását akár új munkaszervezési formák bevezetésével, a munkahelyek megőrzésével, a minőségi munkaerő megtartásával vagy akár az ellátási láncok újratervezésével,
- rendszerbe foglalja, bővíti és népszerűsíti a helyi termék programokat, kezdeményezéseket.

Stratégiai célok

Fejér megye vonzó gazdasági és társadalmi környezeté történő fejlesztésének elősegítése során törekedni kell a városok és térségeik közti gazdasági célú együttműködés erősítésére annak érdekében, hogy a kiegyensúlyozott, helyi szintű fejlesztések nyerjenek teret, ezzel is megerősítve az adott térség gazdasági erejét és stabilitását.

Tekintve hogy Mór, Székesfehérvár és Dunaújváros térsége saját humánerőforrásait meghaladó mértékben igényel munkaerőt, a munkaerő igény kielégítését biztosítani szükséges olyan komplex támogatási rendszerek kialakításával, amely választ ad mind a munkáltatói igények, mind a munkavállalói elvárások kielégítésére, tovább figyelembe veszi a várható munkaerőpiaci trendeket és a hosszabb távon átalakítandó gazdasági szerkezet humántőke igényét is.

A megyében regisztrált álláskereső személyek és más inaktív állampolgárok iskolai végzettség, szakmai ismeretek, munkaerőpiaci besorolásuk tekintetében diverznek mondhatók, azonban hangsúlyos olyan célcsoportok jelenléte is, akik önállóan a nyílt munkaerőpiacra való belépésre képtelenek, szükséges támogatás és fejlesztések hiányában nemcsak a gazdaságból, hanem a helyi társadalom életéből is kirekesztődnek iskola végzettség nélkül, kompetenciák hiányában, elavult szakismerekkel, életkori problémákkal küzdve.

A megyei foglalkoztatás-fejlesztési célok között olyan komplex, humánszolgáltató rendszer kialakítását is hangsúlyozni kell, amely megfelelő támogatást és hatékony koordinációt biztosít, elősegítve egymást erősítő programok kidolgozását, ezzel biztosítva a megye járásaiban a megfelelő képzettségű és munkára alkalmas aktív munkavállalói réteg kialakulását és folyamatos rendelkezésre állását mind a közeljövőben, mind pedig hosszabb távon. Mindez a képzési, átképzési programok újratervezését is szükségessé teszi.

Végző soron cél, hogy a mostani reaktív munkaerőpiaci beavatkozások proaktívra forduljanak, a több évtizede megcsontosodott, alacsony képzettségű, gyenge hozzáadott értékű ipari és mezőgazdasági termelő struktúrákat átalakítva, a magasabb képzettségű, új kompetenciákkal bíró munkavállalók piacát megteremtve a vállalkozó, innovatív helyi gazdaság és társadalom kialakítása elérhető vízió.

Fejér megye foglalkoztatási stratégiájában megjelölt átfogó célok nem képeznek élesen elkülönülő részterületeket, együtt alkotják azt az egységet, amely a jövőkép megvalósítását segítik. A megyei fejlesztési szemléletében az integrált megközelítésmód, területi különbségek mérséklése, a jövőorientáltság, a fenntarthatóság, valamint a munkaerőpiaci szereplők összefogása kap vezető szerepet. Az átfogó célok és az alattuk kibontott célrendszer a foglalkoztatáson keresztül minden érintett szereplőt megszólít. Az szférák, szektorok és munkaerőpiaci szereplők közötti

együttműködésen alapuló fejlesztési szemlélet és tevékenységek biztosítják a gazdasági és társadalmi előnyök elérhetőségét is.

Emberi erőforrások fejlesztése a vállalkozó, innovatív helyi társadalom kialakítása és gazdasági termelékenység fenntarthatósága érdekében

Fejér megye, mint ipari dominanciájú megye helyzetét és jövőjét döntően befolyásolja az, hogyan viszonyult, hogyan tud alkalmazkodni a negyedik ipari forradalmak által előidézett struktúrákhoz és hogyan él a változás által kínált lehetőségekkel. Fejér megye az átalakulás motorja vagy legalább haszonélvezője lehet, de lehet kényszerű elszenvetője is. Az elkövetkező évtizedben kibontakozó legújabb ipari forradalom arról szól, hogy a fizikai gépek és tárgyak egy információs hálózatba kapcsolódnak, hosszabb távon pedig a gazdaság egyetlen hatalmas, intelligens információs rendszerbe integrálódik. A magyar kormány által már fejlesztési tervbe is foglalt (Irinyi-terv, 2016) Ipar 4.0 pedig egy olyan koncepció, amely a negyedik ipari forradalom kihívásaira adhat válaszokat elsősorban az ipari folyamatok teljes digitalizációjával. Mindezen változásoknak nagyon komoly hatása lesz az alapvetően automatizált ipari folyamatok által determinált fehérvári gazdaságra, de kihatással lesz Dunaújváros, Mór és Bicske térségére is a megyében. Közép-, illetve hosszú távon várható, hogy jelenlegi operátorok egy részét kiváltják az intelligens robotok, a vállalatok már ma is küzdenek a belépő új munkavállalói generáció munkaszervezetbe integrálásával és a munkahelyi generációs konfliktusokkal, a vállalaton belüli tudástranszfer kihívásaival. A kapcsolódó pályaeorientáció sincs könnyű helyzetben, miközben a negyedik ipari forradalom olyan munkaköröket kínál majd a közeljövőben, melyek ma még nem is léteznek és erre kellene most felkészíteni a pályakezdőket. A megszűnő és az előálló munkahelyek nem ugyanazokat a képességeket igénylik, ezért óriási felelőssége van a képzésnek és az átképzésnek.

Hasonlóan a nemzetközi trendhez a közeljövőben alapvetően megváltoznak a munkaerőpiaci szereplők által elvárt munkavállalói kulcsképeségek. Az is kimutatható, hogy a megyében egyszerre van jelen a munkanélküliség és a munkaerőhiány, s ez olyan diszfunkció, melyen alapvetően csak a munkavállalói kompetenciák fejlesztésével lehet segíteni. Sem a helyi álláskereső, sem más inaktív, sem pedig a jelenleg állásban lévők még nem igazán alkalmazkodtak a változásokhoz, melyek egyre gyorsuló ütemben további célcsoportokat is érinteni fognak, így az állásokhoz szükséges készségek tekintetében s a stratégiának átfogó célként kitűzni a emberi erőforrások fejlesztését a vállalkozó, innovatív helyi társadalom kialakítása és gazdasági termelékenység fenntarthatósága érdekében. Stratégiai cél, hogy a hangsúly a képességek fejlesztésre, a megszerzett tudás alkalmazására helyeződjön

a munkaerőpiaci képzések, átképzések, tréningek esetében is, ezzel is segítve a gazdaságot a hiányzó munkaerő pótlása illetve a munkavállalókat a karrierváltás és a tartós munkaerőpiaci szerepvállalás érdekében.

Jelenlegi tudásunk alapján a szakemberek 16 kulcsfontosságú képességet azonosítottak, amelyek elengedhetetlenek a boldoguláshoz a közeljövő munkaerőpiacán. Ebből 6 a mindennapi feladatok ellátáshoz szükséges alapképesség (írásstudás, számolni tudás, tudományos alapismeretek, infokommunikációs technológiai alapképességek, pénzügyi alapismeretek, kulturális és polgári alapismeretek), 4 kompetencia a komplex kihívások megoldásához szükséges (kritikai gondolkodás, problémamegoldás, kreativitás, interperszonális kommunikáció, együttműködés), 6 jellembeli kvalitás pedig a változó környezethez való boldogulásra használható (kíváncsiság, kezdeményezőkézség, kitartás, alkalmazkodó készség, vezetőkészség, társadalmi és kulturális tudatosság).

Eltérő igényű várostérségek versenyképességének növelése, a fejlesztendő térségek versenyhátrányának kompenzálása

Fejér megyében a nyolc járás és a járásszékhely települések, valamint ezen városokat övező várostérségek fejlesztési igénye eltérő, csakúgy, mint a helyi munkaerőpiac helyzete. A Fejér megyei foglalkoztatási stratégia ennek megfelelően csak akkor érheti el a célját, ha ezen különbségeket és eltérő fejlesztési igényeket maximálisan figyelembe veszi, de nem téveszti szem elől azt sem, hogy hátrányosabb helyzetű területek versenyhátrányának kompenzálása érdekében kiegészítő programokat kell indítani, összhangban az FMTP beavatkozásaival. Mindez igényli a befektetés-ösztönzés megyei rendszerének kialakítását, az inkubátorházak, ipari parkok erőforrás támogatását.

A megye fejlettebb térségeinek helyi adottságait a többi járás települése számára is kamatoztatható társadalmi és gazdasági erőforrásokként kell kezelni, és mindezt úgy, hogy az hozzájáruljon a lakosság foglalkoztatási és foglalkoztathatósági törekvéseihez, a munkaérték alapú helyi közösségek fejlődéséhez, valamint a jelenleg tapasztalható területi egyenlőtlenségek csökkentéséhez a várostérségekben.

Az infokommunikációs technológiák minden szektort érintő terjedése, valamint a negyedik ipari forradalom hatásaként várhatóan átalakuló foglalkoztatási helyzet fokozott kihívást fog generálni a várostérségekben, de a történelmi tapasztalatok és példák azt mutatják, hogy gazdasági centrumokat akkor lehet fenntartható növekedési pályára állítani, ha várostérségével együtt fejlődik, megtalálva a munkaerőpiacon a vidéki térség kapcsolódási lehetőségeit, a várostérségi vidéki foglalkoztatás és jövedelemszerzés lehetőségeinek fejlesztését.

Ezzel együtt a megye életminőségének növeléséhez szükséges a mikro- és kisvállalkozások megfelelő munkaerőigényének kiszolgálása is, tekintve, hogy az ipari munkaerőhiány által generált vákuumhatás elszenvedőiként valamint a minimálbér-emelési program továbbgyűrűző hatásaként a mezőgazdaságban és a terciér szektorban működő helyi vállalkozások humánerőforrás tartalékai kimerülnek, miközben a termékek előállítására világvizonylatban már alulmaradt a szolgáltatásokhoz képest. A kapcsolódó önfoglalkoztató és vállalkozóvá válást segítő programok ezen segíthetnek már rövid távon is. A terciér és mezőgazdasági termelő szektor rendkívül szorosan összefügg a települések működésével, mindennapi üzemeltetésével, a kellő mértékben és minőségben kielégített lakossági és vállalati szükségletek nélkül nem működnek jól a településen zajló folyamatok, s ez nemcsak a települési lakók együttélésének zavartalanságát veszélyezteti, de negatív módon hat a munkaerő-vándorlásra, csökkenti a várostérségek befektetés, népesség és idegenforgalom-vonzó képességét, életminőségét.

Mindezt tovább nehezíti, hogy a rendszerváltáskor indult sikeres helyi családi vállalkozások a szervezeti életciklusokban jellemzően abba a szakaszba léptek, amikor fel kell készülniük a vállalkozás családon belüli vagy pedig külső befektetőnek való továbbadására.

Szociális gazdaság bővítése a társadalmi felzárkózás és az életminőség fejlesztése érdekében

Általános nézet, hogy nonprofit céljainak elérése érdekében alkalmazott megoldásaival a szociális gazdaság határozott és értékes szerepet játszik egy erős, fenntartható, virágzó és befogadó társadalom felépítésében. A sikeres szociális szövetkezetek, nonprofit szervezetek, tranzitprogramok, innovatív munkaerőpiaci projektek jelentős szerepet játszhatnak sok kulcsfontosságú cél megvalósulásának elősegítésében azáltal, hogy elősegítik a munkaerőpiac bővítésében, a nehezen foglalkoztatható társadalmi csoportok munkaerőpiaci integrációjában, közreműködnek a szociálisan befogadó gazdaság kialakításában, lehetővé teszik az egyének és közösségek számára, hogy az arra fordított figyelemmel szűkebb környezetükért dolgozzanak, a közszolgáltatások nyújtásának új módjait megmutatják meg, valamint elősegítik egy befogadó társadalom és egy aktív lakosság kialakulását.

A szociális gazdaság hozzájárul a munkaerőpiaci kohézió megteremtéséhez, különösen a megye hátrányos helyzetű térségeiben. A munkaerőpiaci kohézió olyan állandósult folyamat, amelynek során az emberek integrált rendszerekben közösen, helyben teremtenek értékeket, esélyt adva mindenkinek a munkaerőpiachoz való hozzáféréshez annak érdekében, hogy a gazdasági kihívásokra egyenlő feltételek mellett közösen próbáljanak válaszokat adni. A helyi társadalomban a gazdasági

szereplők és a munkaerőpiaci intézmények, szolgáltatók, de a lakosok közösségei is kiterjedt kapcsolatban vannak egymással, ami a bizalmon, a „hovatarozás” érzésén, illetve a részvételi akaraton alapul, a munkaerőpiaci kohézió hat a társadalmi kohézióra, az pedig visszahat a fenntartható gazdasági fejlődésére is.

Fejér megyén belül a helyi gazdaságokban a termelés és fogyasztás közvetlen összekapcsolása növeli a fenntarthatóságot. A helyi gazdaság újra „felfedezése” nemcsak környezeti szempontból fontos, ez a helyi piac helyi mezőgazdasági termelőket, kézműves mestereket, kisiparosokat, kiskereskedőket is igényel, így biztosítva a foglalkoztatást. A helyi termékek népszerűsítése, értékesítése, helyi élelmiszertermékek, térségi márkák, védjegyek, a helyi termékek fogyasztásának ösztönzése is hozzásegít az elkövetkező időszak foglalkoztatási kihívásainak hatékony kezeléséhez.

Átfogó célok:	1. Emberi erőforrások fejlesztése a vállalkozó, innovatív helyi társadalom kialakítása és gazdasági termelékenység fenntarthatósága érdekében	2. Eltérő igényű városrészek versenyképességének növelése, a fejlesztendő térségek versenyhátrányának kompenzálása	3. Szociális gazdaság bővítése a társadalmi felzárkózás és az életminőség fejlesztése érdekében
Specifikus célok:	Kulcskompetenciák igényalapú fejlesztése, új munkakörökhöz kapcsolódó képességek kialakítása	A KKV-k humán erőforrás fejlesztésének, bővítésének támogatása, a generációváltás elősegítése	A társadalmi vállalkozások fejlesztésének infrastruktúrális és emberi erőforrás feltételeinek biztosítása
	Tudástranszfert és a munkaszocializációt elősegítő innovatív képzési modellek kidolgozása és alkalmazása	Az önfoglalkoztatást és az agrár-vállalkozóvá válást segítő elérhető szolgáltatások bővítése és integrációja	Munkaerőpiaci szolgáltatások differenciálása és az atipikus foglalkoztatás bővítése a nehezen foglalkoztatható rétegek mobilizációja érdekében
	Munkáltatók érzékenyítése a multigenerációs munkafolyamatok szervezésére, az eltérő igényű munkavállalók toborzására és megtartására	Befektetés-ösztönzés megyei és helyi intézményrendszerének kialakítása, összehangolása	Helyi gazdaság erősítése a Fejér termék rendszerének továbbfejlesztése és társadalmisítása által
	A munkavállalók és a munkáltatók felkészítése a digitalizáció által generált kihívások kezelésére	TOP ERFA vállalkozásfejlesztési pályázatok, ipari parkok, inkubátorházak erőforrás támogatása	Gyermekellátási és más humán szolgáltatások igényalapú erőforrás fejlesztése

Kulcsprojektek

A kiemelt célok elérése és időarányos teljesítése érdekében öt közvetlen projektet tervezünk megvalósítani a projektben meglévő képzési támogatások, támogatott foglalkoztatást segítő pénzügyi eszközök és humán szolgáltatásra fordítható erőforrások koncentrált alkalmazásával. Mivel a tervezett projektekre allokált erőforrások nem fedik le 100%-ban a rendelkezésre álló, célcsoportra fordítandó forrásokat, a stratégia lehetőséget ad új, igényalapú projektek indítására is, továbbá kapcsolódó konstrukciók (pl. EFOP, GINOP) bevonásával további célzott projektek generálására. Erre szükség is lesz, tekintve, hogy a célok elérésének időhorizontja későbbi, mint a kapcsolódó pályázati projektek felhasználási időkerete, célzott finanszírozási forrás illetve additív erőforrások felhasználása esetén a kitűzött célokhoz illeszkedő további projektek, beavatkozások is lehetségessé válnak.

- 1. Alapkövek Projekt** – Fejér megyében működő mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása a helyi gazdaság erősítése érdekében
- 2. Vállalati Relokációs Projekt** – Megyén belüli ipari szuburbanizációs folyamatok erőforrás támogatása a területi kiegyenlítés érdekében
- 3. Támaszfal Projekt** – A nehezen foglalkoztatható társadalmi csoportok munkaerőpiaci integrációját segítő szolgáltatások biztosítása Fejér megyében
- 4. Fejér Termék Projekt** – Fejér megyében előállított élelmiszerek és kézműves termékek piacra jutásának támogatása
- 5. Társadalmi Vállalkozásfejlesztő Központ Projekt** – Fejér megyében működő társadalmi vállalkozások együttműködési hálózatának kialakítása és kapacitásfejlesztése

Innovatív elemek bemutatása

	A foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók száma (fő)			A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma (fő)			Képzési programban résztvevők száma (fő)			Munkaerőpiaci szolgáltatásban résztvevők száma (fő)		
	2018. 10. 31.	zárá- sig	2020. 12. 31.	2018. 10. 31.	zárá- sig	2020. 12. 31.	2018. 10. 31.	zárá- sig	2020. 12. 31.	2018. 10. 31.	zárá- sig	2020. 12. 31.
TOP-5.1.1-15-FE1-2016-0001												
Fejér megye	280	190	470	500	363	863	100	60	160	200	150	350
TOP-6.8.2-15-SF1 és TOP-6.8.2-15-DU1												
Székesfehérvári járás	60	20	80	125	70	195	25	15	40	40	35	75
Dunaújvárosi járás	50	50	100	425	220	645	173	170	343	202	0	202
TOP-5.1.2-15-FE1												
Móri járás	27	12	39	91	39	130	45	5	50	30	11	41
Enyingi járás	36	15	51	112	48	160	30	5	35	60	14	74
Bicskei járás	28	12	40	84	36	120	25	5	30	45	5	50
Gárdonyi járás	27	12	39	70	30	100	15	5	20	30	11	41
Sárbogárdi járás	60	25	85	154	66	220	40	5	45	80	10	90
Martonvásári járás	32	14	46	95	40	135	25	5	30	50	9	59
Összesen	600	350	950	1656	912	2568	478	275	753	737	245	982

A Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia (FMFS) legfontosabb innovációja, hogy a korábbi munkaerőpiaci fejlesztési programokkal ellentétben olyan víziót tűzött ki maga elé célul, mely a megye gazdasági szerkezetének átalakításából indul ki, az elmaradt gazdasági szerkezetváltás és a megkésett tudásintenzív beruházások mellett áll ki a magas hozzáadott érték megyei előállításának fokozása és a társadalmi jólét növelés érdekében. További innovációs elem, hogy míg az elmúlt évtizedben a foglalkoztatási programok a hátrányos helyzetű álláskeresőkre koncentrált kínálatorientált megközelítést alkalmaztak, jelen stratégia fordított irányú, alapvetően a vállalkozói, foglalkoztatói igényekből - vagyis a keresletből - indul ki a rövid távú beavatkozások tervezése során. A stratégia a foglalkoztatás-ösztönzés mellett elsősorban a gazdaság fejlesztését szolgálja a megfelelő humán erőforrás biztosításával, a kulcskompetenciák fejlesztésével, a beruházás-ösztönzéssel.

A Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia másik innovatív értéke a várostérségi szintű megközelítés, tekintve, hogy jelen stratégia azt célozza, hogy a városközpontok és a környező települések együtt lehessenek sikeresek a foglalkoztatási problémákra adott adekvát válaszok megfogalmazásában.

A képzési rendszer tekintetében elindult kooperatív oktatási modellek bevezetése (duális képzés) valamint a munkahely-alapú szakképzési, továbbképzési és kompetencia-fejlesztő képzési programok bővítését célzó projektek olyan újszerű, a megszokott oktatás-szervezési sémákon túlmutató megoldás mely egyszerre segíti elő a modern gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztési megoldások megvalósulását valamint a személyiség-fejlődést, ezáltal pedig összességében a fenntartható társadalom víziójának elérését.

Végezetül a Fejér Megyei Foglalkoztatási Stratégia újszerűsége abban is megmutatkozik, hogy integrálja a megyében lévő helyi foglalkoztatási partnerségek céljait, kezdeményezéseit, az eszközök tekintetében nem elégszik meg a jelenleg rendelkezésre álló források felhasználásával, hanem további célzott projekteket kíván generálni, aditív erőforrásokat fog alakítani a célok elérése érdekében.

A hosszútávra szólóan, 2030-ra kitűzött munkaerőpiaci és gazdaságfejlesztési célok eléréséhez megtett előrehaladás megítélhetővé, a beavatkozások eredményességét értékelhetővé kell tenni. A stratégia, majd az ennek alapján – a gyakorlatorientált megvalósítás érdekében – kidolgozásra kerülő akcióterv illetve a kapcsolódó részletes projekttervek, valamint az induló esetleges kiegészítő programok, támogatások és szolgáltatások végrehajtásának nyomán követéséhez és az intézkedések eredményeinek méréséhez átlátható és objektív monitoring rendszer kerül kidolgozásra. Ezen túlmenően a monitoring részeként szükséges a foglalkoztatók és a lakosság attitűdjét, véleményét is feltárni mind a beavatkozások előtt, mind pedig után, projekt végén.

Tartalom

A stratégia keretei	3
Korábbi partnerségek	5
Rövid helyzetelemzés	6
Jövőkép	8
Stratégiai célok	10
Kulcsprojektek	15
Innovatív elemek bemutatása	17

**Fejér Megyei Önkormányzat
Paktum Iroda**

**8000 Székesfehérvár,
Szent István tér 9.
paktum@fejer.hu
www.fejerpaktum.hu**

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE